

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Одеська юридична академія»

Фонтанська дорога, 23, м. Одеса, 65009, Тел. (0482) 63-34-04, факс (0482) 63-97-64
E-mail: chancellery@onuia.edu.ua, код ЄДРПОУ 20933314

Від 18.10.2016 № 1983/1 - 3

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України

Парубію А.В.

Вельмишановний Андрію Володимировичу!

Фахівцями кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія» був розглянутий Ваш запит № 11/10-471 від 23.09.2016 р.

Викладачами кафедри було викладене наукове бачення питання щодо доцільності внесення змін до Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання» №838-VIII».

Додаток: на 3 аркушах у 2 прим.

З повагою,
Ректор, професор

В.В. Завальнюк

НАУКОВИЙ ВИСНОВОК

кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія» щодо доцільності внесення змін до Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання» №838-VIII»

Законом України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання» від 26.11.2015р. №838-VIII внесені зміни до ч.5 ст. 72 КК України, якими передбачено, що зарахування судом строку попереднього ув'язнення у разі засудження до позбавлення волі в межах того самого кримінального покарання, у межах якого до особи було застосовано попереднє ув'язнення, провадиться з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі.

В листі (депутатському запиті) ставиться питання щодо доцільності внесення до Закону від 26.11.2015р. №838-VIII змін, якими передбачити обмеження кола осіб, на яких буде розповсюджуватися його дія, а саме: «на осіб, засуджених вперше за вчинення невеликої тяжкості або середньої тяжкості злочинів, а також тяжкого, не пов'язаного із посяганням на життя та здоров'я людини, яке потягнуло за собою смерть людини або втрату працездатності, злочином проти волі, честі або гідності людини, який потягнув за собою смерть людини або втрату працездатності, злочином проти статевої свободи та статевої недоторканості людини».

Такі пропозиції є недоцільними та такими, що суперечать чинному законодавству за наступних підстав.

Виходячи з положень ст. 24 Конституції України, всі особи (в тому числі, і ті, які вчинили злочини) мають рівні права й однакові обмеження у правах. Справедливе застосування норм права - є передусім

недискримінаційний підхід в оцінці питань та неупередженість в законодавстві. Це означає не тільки те, що передбачений законом склад злочину та рамки покарання відповідатимуть один одному, а й те, що покарання має перебувати у справедливому співвідношенні із тяжкістю та обставинами вчиненого і особою винного. Адекватність покарання ступеню тяжкості злочину впливає з принципу правової держави, із суті конституційних прав та свобод людини і громадянина, зокрема права на свободу, які не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України».

Покарання є заходом примусу, що застосовується від імені держави за вироком суду до особи, визнаної винною у вчиненні злочину, і полягає в передбаченому законом обмеженні прав і свобод засудженого. Суд індивідуалізує покарання, необхідне і достатнє для виправлення засуджених, а також для запобігання вчиненню нових злочинів як засудженими, так і іншими особами. Статтею 65 КК встановлено загальні засади призначення покарання, відповідно до яких суд призначає покарання. І виходячи з її змісту, загальні засади призначення покарання не містять винятків щодо спеціального неврахування ступеня тяжкості стосовно класифікації злочинів до злочинів невеликої тяжкості і поширюються на всі злочини незалежно від ступеня їх тяжкості.

Притягнення особи, яка вчинила злочин, до кримінальної відповідальності не лише означає рівність усіх осіб перед законом, а й передбачає встановлення в законі єдиних засад застосування такої відповідальності.

Таким чином, обмеження застосування Закону від 26.11.2015р. №838-VIII шляхом виключення певного кола злочинів, в тому числі, за ступенем тяжкості та характером злочинного впливу, є недоцільним та прямим порушенням конституційного принципу рівності всіх перед законом.

Крім того, історії застосування чинного КК 2001 року вже відома ситуація, за якою Конституційний Суд визнав саме з цього приводу неконституційним положення ст. 69 КК України, яка в первинній редакції (на

момент прийняття КК 2001р.) передбачала обмеження щодо можливості призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом ступенем тяжкості злочину (див. 2 листопада 2004 року N 15-рп/2004 Справа N 1-33/2004)

Науковий висновок за доповіддю доцента [] обговорений і
одногосно схвалений на засіданні кафедри кримінального права НУ «ОЮА»
(протокол № 4 від 17 жовтня 2016 р.).

завідувач кафедрою кримінального права,
академік Національної академії
правових наук України,
доктор юридичних наук, професор

Є.Л. Стрельцов

НАУКОВИЙ ВИСНОВОК

кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія» щодо доцільності внесення змін до Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання» №838-VIII»

Законом України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання» від 26.11.2015р. №838-VIII внесені зміни до ч.5 ст. 72 КК України, якими передбачено, що зарахування судом строку попереднього ув'язнення у разі засудження до позбавлення волі в межах того самого кримінального покарання, у межах якого до особи було застосовано попереднє ув'язнення, провадиться з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі.

В листі (депутатському запиті) ставиться питання щодо доцільності внесення до Закону від 26.11.2015р. №838-VIII змін, якими передбачити обмеження кола осіб, на яких буде розповсюджуватися його дія, а саме: «на осіб, засуджених вперше за вчинення невеликої тяжкості або середньої тяжкості злочинів, а також тяжкого, не пов'язаного із посяганням на життя та здоров'я людини, яке потягнуло за собою смерть людини або втрату працездатності, злочином проти волі, честі або гідності людини, який потягнув за собою смерть людини або втрату працездатності, злочином проти статевої свободи та статевої недоторканості людини».

Такі пропозиції є недоцільними та такими, що суперечать чинному законодавству за наступних підстав.

Виходячи з положень ст. 24 Конституції України, всі особи (в тому числі, і ті, які вчинили злочини) мають рівні права й однакові обмеження у правах. Справедливе застосування норм права - є передусім

недискримінаційний підхід в оцінці питань та неупередженість в законодавстві. Це означає не тільки те, що передбачений законом склад злочину та рамки покарання відповідатимуть один одному, а й те, що покарання має перебувати у справедливому співвідношенні із тяжкістю та обставинами вчиненого і особою винного. Адекватність покарання ступеню тяжкості злочину впливає з принципу правової держави, із суті конституційних прав та свобод людини і громадянина, зокрема права на свободу, які не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України».

Покарання є заходом примусу, що застосовується від імені держави за вироком суду до особи, визнаної винною у вчиненні злочину, і полягає в передбаченому законом обмеженні прав і свобод засудженого. Суд індивідуалізує покарання, необхідне і достатнє для виправлення засуджених, а також для запобігання вчиненню нових злочинів як засудженими, так і іншими особами. Статтею 65 КК встановлено загальні засади призначення покарання, відповідно до яких суд призначає покарання. І виходячи з її змісту, загальні засади призначення покарання не містять винятків щодо спеціального неврахування ступеня тяжкості стосовно класифікації злочинів до злочинів невеликої тяжкості і поширюються на всі злочини незалежно від ступеня їх тяжкості.

Притягнення особи, яка вчинила злочин, до кримінальної відповідальності не лише означає рівність усіх осіб перед законом, а й передбачає встановлення в законі єдиних засад застосування такої відповідальності.

Таким чином, обмеження застосування Закону від 26.11.2015р. №838-VIII шляхом виключення певного кола злочинів, в тому числі, за ступенем тяжкості та характером злочинного впливу, є недоцільним та прямим порушенням конституційного принципу рівності всіх перед законом.

Крім того, історії застосування чинного КК 2001 року вже відома ситуація, за якою Конституційний Суд визнав саме з цього приводу неконституційним положення ст. 69 КК України, яка в первинній редакції (на

момент прийняття КК 2001р.) передбачала обмеження щодо можливості призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом ступенем тяжкості злочину (див. 2 листопада 2004 року N 15-рп/2004 Справа N 1-33/2004)

Науковий висновок за доповіддю доцента обговорений і
одногосно схвалений на засіданні кафедри кримінального права НУ «ОЮА»
(протокол № 4 від 17 жовтня 2016 р.).

завідувач кафедрою кримінального права,
академік Національної академії
правових наук України,
доктор юридичних наук, професор

Є.Л. Стрельцов